

Aquacultural Stewardship Council (ASC) update

Door Jan Willem Henfling

Het MSC label op vis in de supermarkt is niet meer weg te denken. Hoe lang geleden kregen we daarmee te maken? Het was in ieder geval een zomerse dag en het moet vrijwel zeker 1994 zijn geweest, dat ik samen met wat andere genodigden over het Weena in Rotterdam wandelde op weg naar het kantoor van Antony Burgmans, toen de grote baas van Unilever. We waren uitgenodigd voor een "brain storm sessie" over verduurzaming van de visserij. Tijdens deze informele bijeenkomst hoorde ik voor het eerst over Burgman's idee, althans dat van de prominent aanwezige Mike Sutton en Caroline Whitfield, om de papieren FAO Code of Conduct for Responsible Fisheries handen en voeten te geven naar analogie van het Forestry Stewardship Council (FSC) keurmerk voor duurzaam geproduceerd hout. Twee jaar later werd MSC opgericht in Londen. Daarna ging het snel, ondanks initiële scepsis bij veel bedrijven in de sector. De trekkers aan consumentenkant waren de supermarkten. Inmiddels, minder dan 20 jaar na oprichting, is MSC een gevestigd merk in de Noord West Europese landen, de VS, Australië en Canada.

Het MSC label is gericht op visserijen en alleen bedrijven actief in gecertificeerde visserijen kunnen aan MSC meedoen. Reeds in 1996 was duidelijk dat visteelt de visserij geleidelijk zou gaan overvleugelen als belangrijkste producent van consumptievis en dat MSC niet het geschikte platform zou zijn om kweekvis te certificeren. In 2010 werd de Aquaculture Stewardship Council opgericht door het van oorsprong Nederlandse IDH en het WWF om een platform te organiseren voor de certificering van duurzaam gekweekte vis. Intussen vind je het ASC logo ook op veel van de kweekvis in de supermarkten.

Aquacultuur gaat op bezoek bij (tot voor kort) mede redactielid Michiel Fransen (Geleen, 1984). Fransen behaalde een MSC Biologie met visteelt en visserij in 2010 en werkte vervolgens voor Coppens Interna-

tional als export manager. In 2012 kwam hij bij ASC als "Standards and certification coordinator". Sedert mei van dit jaar is hij "Head of Standards and Science".

Aquacultuur: "waarom ben je zo snel weggegaan bij Coppens? Vond je het niet leuk genoeg?"

MF (lachend): "Bij Coppens had ik heel mooi werk en fijne collega's, maar dit bij ASC was nog meer uitdagend. (weer seri-

eus) Dat is de reden dat ik hier solliciteerde als 'coordinator standards and certification'. Ik wist helemaal niks van certificering, maar het onderwerp sprak me heel erg aan. Ik zit hier in Utrecht heel centraal, maar ik reis nog steeds veel. Nu zit ik vooral in grote steden. Bij Coppens vaak in the middle of nowhere, dat was natuurlijk wel veel avontuurlijker en ook had ik daar de excitement van de verkoop, dat natuurlijk ook een zekere energie met zich meebrengt. Sedert mei ben ik Head Standards and Science, een afdeling met 4 medewerkers inclusief mij zelf en binnenkort twee vacatures"

MF: "IDH en WWF waren de initiatiefnemers, maar wij zijn nadat de Aquaculture Dialogues afgelopen waren de eigenaar geworden van de standaarden. We zijn nu bezig met het ontwikkelen van nieuwe standaarden, zoals 'marine finfish', waaronder barramundi en European sea bass and sea bream. Dat wordt dus één standaard voor een reeks soorten. Zo hebben we ook een standaard voor steur die er aan staat te komen. Dat is zowel voor het vlees als voor de kaviaar. Er is ook een project gaande waarin we huidige standaarden willen terugbrengen naar een standaard. Dus zalm, pangasius, bivalves en de nieuwe finfish allemaal in één standaard met de core elementen, en dan annexen voor de twists and tweaks van de verschillende systemen, zoals kooien in zee, flow through, RAS. Deze aanpak zal een consistentere lijst met criteria geven. Er komen natuurlijk consultatierondes voor al die standaarden."

Aquacultuur: "Hoeveel tijd tussen begin van het traject en de standaard?"

MF: "We zouden natuurlijk graag een vast traject hebben voor de consultatierondes en het implementeren van de nieuwe standaard, maar dat kan enorm uiteenlopen. We zijn immers afhankelijk van de feedback die we ontvangen vanuit de stakeholders. Dit proces zal wel steeds efficiënter gaan.

Daarnaast heeft ASC ook interne overlegorganen die tot overeenstemming moeten komen over het goedkeuren van een standaard."

Aquacultuur: "Hoe zit het met voer? Je zou verwachten dat het 100% MSC moet zijn voor wat betreft de vis en biologisch voor de rest."

MF: "Wat vismeel betreft, dat is nee en ja. Vismeel en visolie zijn een belangrijk deel van visvoer, zeg zo'n 12 % van het totaal aan ingrediënten. Voor aanvang van de dialogen dachten we dat MSC vismeel en olie het beste zou zijn, maar in de praktijk is het aanbod gecertificeerd vismeel nog zeer beperkt. Dan heb je ook nog krill, maar daarvan zijn de kosten zeer hoog. Nadat de standaarden aan ASC overgedragen waren, en de eerste paar jaar van certificering verstreken, bleek dat we die 100% MSC never en nooit in een keer zouden gaan halen. We hebben nu een meer pragmatische aanpak gekozen. We zijn nu een aparte voerstandard aan het ontwikkelen die binnenkort beschikbaar zal komen. Ter verduidelijking: ASC en biologisch zijn niet hetzelfde. ASC streeft naar meer verantwoorde praktijken die over een tijd hopelijk een beeld geven op wat "duurzame" visteelt is."

Aquacultuur: "Onlangs spraken we met Marleen Vrij over de potentieel van insecten als voeringrediënt om vismeel deels te kunnen vervangen. Moeten die dan ook op biologische substraat worden gekweekt?"

MF: "Nee, dat is niet nodig. We hebben geen duurzaamheidscriteria voor alternatieve ingrediënten. Er is geen duurzaamheidskwestie verbonden aan die alternatieve ingrediënten. Aan soja hangt natuurlijk ontbossing en er zijn andere problemen mee en aan landbouw in het algemeen. Daarom willen we dat de plantaardige component verantwoord geteeld is."

Aquacultuur: *“En hoe kijkt ASC aan tegen het vismeel van reststromen uit de visverwerkende industrie? Die is deels MSC en deels niet gecertificeerd”*

MF: “Ja dat is een mooie vraag! Het gebruik van vismeel/olie uit reststromen is een goede manier om producten efficiënter te gebruiken. Onder de huidige standaarden kan vismeel/olie uit reststromen vrij gebruikt worden, mits het niet van bedreigde of beschermde vissoorten afkomstig is.

Aquacultuur: *“Wanneer wordt de paling eens gecertificeerd?”*

MF: “Daarvoor hebben we nog geen standaard in de planning. Het probleem is de glasaal en het voer, maar als MSC glasaal kan certificeren, dan zou dat een discussiepunt kunnen zijn. Kijk naar het oogsten van wild wier om dat uit te zetten voor je eigen teelt. Dat concept zou je uit kunnen zetten naar paling en tonijn, maar dat zijn zulke gevoelige onderwerpen... En dan heb je bij paling ook nog het voer. Daarbij is het gehalte aan visolie en vismeel dermate

hoog dat het nog een lange weg lijkt om tot een duurzame kweek te komen.”

Aquacultuur: *“Wat zijn de grootste bottlenecks bij de verdere groei van het ASC label? Zijn dat kosten van voer, is dat kennis, zijn dat kosten van certificering, nog iets anders?”*

MF: “Ik denk dat kosten van certificering, de kosten voor de farmers, dat zijn wel een erg belangrijke beperking. Vooral voor kleine vistelers. Maar om die te helpen, zijn we een groepscertificering aan het ontwikkelen, waardoor de kosten door de deelnemers worden gedeeld. Ze moeten dan wel dezelfde techniek gebruiken en dicht genoeg bij elkaar liggen, zodat ze in een keer geaudit kunnen worden. Overigens, de kans dat de heel kleine kwekers in ontwikkelingslanden een markt bedienen die certificering vereist is realistisch gezien laag. Tropische garnalenteelt vormt hierop deels een uitzondering. Intussen zijn we wel bezig trainingsmodules te ontwikkelen, zodat kwekers zelf kunnen zien wat ze moe-

ten doen en hoe ver ze al zijn. Die modules komen op de website en zijn gratis te gebruiken zodra ze klaar zijn. “

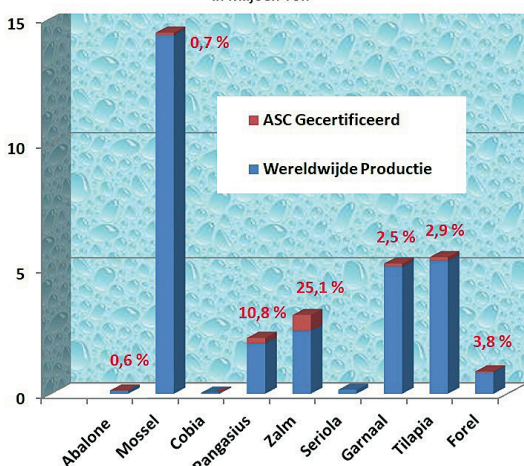
Aquacultuur: “Ik bezocht Peru enkele malen om viskwekers langs het Titicacameer te adviseren. Dat zijn kleine bedrijfjes van zo’n 10 tot 15 ton regenboogforel per jaar, die ze mesten in kooien in het meer. Ze willen graag exporteren. Stel dat ze dat kunnen en dan ook nog moeten worden gecertificeerd. Reken nu eens voor wat ze dat gaat kosten. “

“Certificeringskosten zijn afhankelijk van verschillende factoren: formaat van de kwekerij, locatie, mate waarin een kwekerij de standaard haalt, of er auditors in het land zelf aanwezig zijn, etc. Aangezien ASC zelf geen certificering uitvoert (Redactie: dit wordt door onafhankelijke derden gedaan) hebben wij ook geen absoluut beeld op de kosten ervan – daar dit een zakelijk contract tussen de kweker en de gecertificeerde is. In de regel zijn de kosten voor kleine kwekers lager dan voor de grote, maar dit kan ook veel variëren als een gevolg van variabelen die ik al noemde.”

We rekenen samen uit wat de kosten zouden kunnen worden en komen uit op zo’n US\$ 17.000 (10 dagen werk) voor de eerste certificering van een groepje van zo’n 3 kwekers. Hierbij zijn reiskosten en tijd niet meegerekend en we gaan er van uit dat ze al helemaal klaar zijn voor certificering en al die kosten en moeite netjes gedaan hebben. Uiteraard moet ook de producent van hun pootvis afzonderlijk gecertificeerd zijn. Als meer kwekers mee doen in zo’n groep, heeft de auditor een dag extra nodig per kweker.

MF: “het kan ook veel duurder zijn. Bijvoorbeeld bij een zalmkweker kan zo’n eerste

Wereldwijde productie van de belangrijkste ASC gecertificeerde vissoorten in Miljoen Ton

certificering al € 10.000 bedragen en vergelijk dat maar eens met die US\$ 5600 per farm voor de groepscertificering (17.000 / 3). Maar het kan zelfs nog duurder worden. Denk maar eens aan de farm die zich laat certificeren en de auditor treft bij zijn eerste bezoek een grote bende aan. Die zegt dan, om kosten te beperken, dat hij ermee stopt. Vertelt wat gedaan moet worden en komt over een half jaar terug om te zien of het dan kan. Die zijn stukken meer kwijt voor hun certificaat!”

We hebben het nog wat over deze financiële bottleneck in algemene termen. Wat geldt voor ASC, geldt natuurlijk ook voor Global GAP (de eigen standaard van de supermarkten) en GAA (Global Agri-business Alliance). Kleine producenten, die samen een relevant volume produceren voor een wereldmarkt (denk aan garnalen, maar ook eens aan koffie en cacao) zou je willen steunen in hun marktpositie. Maar hoe kunnen die de prijs van individuele certificering ooit opbrengen uit de vermeerderde omzet? In tussen worden de ketens van supermarkten

Michiel Franssen (Head of Standards and Science) op kantoor met collega Daniella Ruz (Coordinator Programme Integrity)

steeds groter en kopen ze dus groter in. Hun leveranciers moeten daar ook aan kunnen meedoen. We komen tot de conclusie dat labels, zoals ASC, daardoor vooral goed zijn voor de grote concerns.

MF: “Het zou wel mooi zijn als je de kosten van certificatie drastisch zou kunnen verlagen, zeg halveren. Dat zou heel goed zijn voor ons, maar dan zouden ook veel kleine bedrijven mee doen. Door cofinanciering met IDH hebben we enkele jaren geleden een heleboel pangasius producenten kunnen certificeren. Maar dat was eenmalig. Het zou mooi zijn als zoiets structureel kon gebeuren. We zijn ook bezig met een automatiseringsproces, waardoor we de stroom van documenten tussen de bedrijven en ons kunnen digitaliseren, zeg maar voordat de audit is en dat scheelt ook weer tijd en kosten. Maar als bedrijven duur uit zijn, dan ligt dat toch meestal aan de voorbereiding. Als ze hun huiswerk goed doen, dan kunnen ze

tevoren al zien of ze het gaan halen of niet. “

Aquacultuur: Jullie zitten hier, maar wat betekent ASC nu voor Nederland? Hoeveel bedrijven zijn bijvoorbeeld gecertificeerd?”

MF: “Qua kwekerijen is dat nul. Natuurlijk zijn er wel de wel de chain of custody processors die gecertificeerd zijn. Dat zijn de meeste importeurs. Maar bedenk wel dat we geen Nederlandse organisatie zijn – we opereren wereldwijd. Waar telers hier in Nederland op wachten is natuurlijk een standaard voor RAS en we hebben meerdere keren een verzoek gehad voor een standaard voor meerval. Zodra we met RAS aan de slag gaan, zullen we dan ook uitreiken naar deze industrie. En voor meerval is het dan eigenlijk alleen maar een invuloefening. We kunnen daarvoor de, tegen die tijd bestaande, single-standard gebruiken. We hoeven dan dus geen jarenlange dialoog meer te voeren.”